

La fe sens òbra mòrta es

Pasmens,
nosautres sabèm
plan que res seriá
pas estat possible
sens le trabalh e la
passion de
Camilha...

Amics, amigas,

Emès Camilha, nòstra professora d'occitan siá a mand de daishar son trabalh a l'IEO d'Arièja, les corses de lenga contunhan dins cada cercle gràcias a l'engatjament de benevòls. Son eles, valents, que prenon le relai amb energia e generositat, permetent que la lenga contunhe de viure dins les vilatges e dins les cercles. Òsca e grandmercé !

Pasmens, nosautres sabèm plan que res seriá pas estat possible sens le trabalh e la passion de Camilha, totas aquelas annadas. Un còp mès la vòli assegurar de tota la nòstra reconeissença per son trabalh e son estrambòrd. Sa fòrça, sa paciència e son amor de la lenga pòdon servir d'exemple a tota la còla de l'IEO d'Arièja.

Per contunhar d'assegurar la continuitat de nòstras accions, le 22 de setembre passat Evalina Houles, secretària de l'IEO d'Arièja e ieu, avèm rescontrat Pascal Alard, director dels servicis culturals del Conselh departamental, acompanyat de sa collaboratritz Laure Jorge. Aquel rendètz-vos èra per nosautres essencial dins un moment que l'IEO d'Arièja coneis las dificultats financièras qu'an menat al licenciamment de Camilha, après 18 ans d'engatjament al servici de la lenga nòstra.

La responsa del Conselh departamental es clara: le contèxte es marrit, le budgèt a pas crescut, l'Estat se desengatja e la nòstra subvencion demorarà blocada a 5 000 €, ça que la, baisha pas. Mas, dins aqueste encastre forçat, avèm sentit una bona volontat vertadièra de cercar d'autras dralhas de sosten.

Atal, le director s'engatja a sosténer nòstras intervencions dins las escolas pel periescolar (ja avèm una demanda per l'ALAE de Montferrièr), a far conéisser nòstras animacions culturalas e nòstres Galejaires a las comunas, a prepausar le nòstre teatre als collegians, a trabalhar amb nosautres sus la reedicion del Dictionari toponimic d'Arièja, que poiriá èsser prefinançada pel Conselh per que siá difusada dins las escolas, collègis, mediatècas e establiments publics. Mès en amont, la convencion prevista entre la DRAC e le Conselh departamental en 2026 pòt dobrir perspectives novèlas per la lenga occitana en çò nòstre.

Nos pòdon ajudar tanben per presentar d'un biais mès modèrne la mòstra qu'avèm sus « 150 ans de literatura d'expression occitana dins Arièja », que nos'n servirem dins un projècte tre la debuta de 2026.

Le camin es pas aisit, mas es pas tampat. Ara, nos cal cambiar aquelas possibilitats en projèctes vertadièrs. La collaboracion pòt donar resultats. Çò màger es de gardar la fiertat, l'energia, la determinacion e la mobilizacion per que viscan la lenga e la cultura nòstras.

Vos convidi a seguir amb atencion aquelas dralhas novèlas e contunhètz de portar naut, cadun del vòstre biais, le flambèl de l'occitan dins Arièja, atal entre totes, ac farem tot!

Annia Wolf – Presidenta

Qualques datas pel mes de Octubre

8 e 22 /10/2025

Mèfi ! Cambiament d’orari: 9h30

Pàmias

Talhièr de convèrsa del Cercle occitan Prospèr Estieu

Contact: ostaloc09@orange.fr – 05 81 06 03 88

11/10/2025

Vilanòva d’Òlmes

Teatre amb les Galejaires « Transicion a Traucapairòls » a 20h30

Contact: ieo09@orange.fr – 05 81 06 03 88

15/10/2025

Pàmias (Espaci occitan)

Talhièr de practiva viva « Tai-chi » a 10h00

Contact: ieo09@orange.fr – 05 81 06 03 88

29/10/2025

La Vila d’Ax

Teatre amb les Galejaires « Jogarem pas a Tolosa » a 20h00

Contact: ieo09@orange.fr – 05 81 06 03 88

11 d’octobre
SAURAT
Tel : 07.50.39.66.04

23ÈME ÉDITION FESTIVAL GRATUIT
Festen’OC
11 OCTOBRE 2025

SAURAT 09

17H - STAGE DE DANSE
19H - APPAT DE LOOP
20H - REPAS
21H - REMI GEOFFROY
23H - LINDAL

alpha RMSD Cais Design

EMISSIONS DE RÀDIO
Cada jorn a 12h32 e 18h52 - De còr e d’òc sus Radio Transparence 93.7FM
Cada dimars de 19h00 a 20h00 - Era votz dera montanha sus Radio Couserans 94.7FM

Qué se passa en octobre?

farèm las
CARRIÈRAS OCCITANAS
d'en pertot!

LO PROGRAMA

25-26 D'OCTOBRE DE 2025
VILAFRANCA DE ROERGUE (12)
MANIFESTACION PER LA LENGA OCCITANA

www.carrieras-occitanas.eu

DISSABTE 25 D'OCT.

10o : Talhièr de lenga, cors d'occitan de benvenguda. Atelier d'initiation à la langue occitane, pour donner des repères en milieu immersif occitan.
— Les Hauts Parleurs, 34 Rue Alibert

10o : Talhièr de cant amb Laurent Cavalié. Atelier de chant.
— Salle du Sénéchal, 31 Rue du Sénéchal

11o30 : Passejada dins la vila, raconte de l'istòria dels crocants. Conférence itinérante sur la révolte des croquants de 1643.
— Départ : Place de la Collégiale

12o30 : Pique-nique
— Place de la Collégiale

DISSABTE 25 D'OCT.

14o : Manifestation « una lenga occitana per totes » pour la reconnaissance de la langue occitane et la défense des cultures populaires. Reconstituons la maison de Jean-Petit !
— Départ : Place de la Collégiale

17o30 : Balèti amb LA TALVÈRA
— Place de la Collégiale

20o30 : Concèrts amb COCANHA e CXX
— Place de la Collégiale

19o : Repais — Sous la Halle

Per ne saber mai :
<https://www.carrieras-occitanas.eu>

DIMENGE 26 D'OCT.

10o : Conférence sur le colonialisme intérieur avec Magdalene Maire et Jean-Christophe Goddard.
— Salle du Sénéchal, 31 Rue du Sénéchal

11o30 : Échanges, discussions (en bilingue) sur le sens, et la place de l'occitan dans les chorales.
— Salle du Sénéchal, 31 Rue du Sénéchal

11o : Contes de Andriu Lagarda per ALAIN VIDAL pour les petits et les grands.
— Les Hauts Parleurs, 34 Rue Alibert

13o : Repais — Sous la Halle

DIMENGE 26 D'OCT.

14o : Passejada dins la vila, raconte de l'istòria dels crocants. Conférence itinérante sur la révolte des croquants de 1643.
— Départ : Place de la Collégiale

14o : Amassada generala de las Carrièras Occitanas, dubèrta a totei.
— Salle du Sénéchal, 31 Rue du Sénéchal

15o : Concèrt/balèti amb LAURENT CAVALIÉ PLATANE
— Place de la Collégiale

Cronica d'Alan Vidal

Le lapin reviscolat

Al vilatge de Cussac, la Françon vesinava la Miliana una apassionada de lapins angoràs que fasiá venir amb amor. Aquò plan mès les jorns de mala luna la caliá sustot pas contrariar a la Miliana ja que se corroçava un pauc tròp aisidament.

Aquel jorn d'aquí la vesina, la Miliana doncas, se n'èra anada d'ora al mercat. La Françon apasturava la polalha quand te vetz son gos arribar amb un lapinon dins la gula! Un lapinon angorà! Quuna calamitat!

Sul pic, la Françon arrapa le lapin mès le paure bestion èra regde, plen de tèrra e tot salopejat.

Per pas malcontentar la vesina, la Françon escurèc de plan coma cal le cadavre dins una bacina d'aiga e de lessiu e puèi amb le seca-pels le tornèc cofar. Le lapinon ne venguèc coma nòu e gaireben coma viu!

La Françon fintèc plan de pertot que posquèsse anar a las lapinièras de la vesina sens èsser vista.

Alavetz, botèc le lapin dins la sola gàbia voida, le cuol virat cap a la pòrta, le morre dins le nauquet e tornèc plan tampar la pòrta.

Tornada del mercat, la Miliana demorèc entutada dos jorns entièrs dins son ostal sens que ne sortèsse le mendre signe de vida. E a se demandar perqué? Benlèu la contrarietat de la mòrt del lapinon? Tanplan que la Françon comencava de se fèr maissant sang.

Urosament le tresen jorn la vesina èra defòra a se badar las lapinièras e la Françon tota rassegurada la cridèc « - E adiu Miliana, sèt看 pas estada malauta al mens? Fa un brave tròç que vos ai pas vista.

- Mon dieu me'n parletz pas! Me semblava que perdiá le cap, las allucinacions me ganhavan! Benlèu que me caldrà consultar.

- Mès de qué me contatz aquí? De qué vos arriba?

- Figuratz-vos que l'autre jorn un lapin jove me crebèc. L'ai plan vist, de mos uèlhs vist. En pus que l'anguèri enterrar al fons de l'òrt. E-ben figuratz-vos qu'i a dos jorns, le lapin èra tornat dins sa lapinièra... tot sol! »

ISTÒRIA DE MOTS: LA PAGA

Se ditz sovent que tot trabalh ac merita. Meritar qué? Les mots per i respondre mancan pas.

Se pòt dire de segur salari, del latin *salarium* qu'èra la quantitat de sal que se deviá a un soldat o a un magistrat. Per extension venguèc la paga en moneda.

Se pòt dire tanben paga, es un sinonim de salari mès l'etimologia n'es plan diferenta, ven del latin *pacare* que vòl dire fèr la patz, pacificar. Se pòt pensar que de tustar sòuses pòt apaisar e fèr la patz. En occitan « per la paga » pren le sens de « en escambi » coma per exemple « per la paga de l'aver ajudada agèc un boquet de flors ». La paga d'un mes s'apèla « la mesada ».

A còps se pòt dire tanben sòlda. Curiosament le sòu e la sòlda an la mèma rasiga, del latin *solidus*, qu'èra una pèça d'aur romana creada par l'emperaire Constantin al sègle V. Le sòu a gardat le sens original, mentre que la sòlda a evoluat cap a l'idèa de paga. Evidentament la paga d'un soldat s'apèla la sòlda.

Se pòt dire remuneracion, aquel tèrme mens popular que les autres ven del latin *remunerare* que vòl dire recompensar.

Alan Vidal

20 - 20
25 - 26

TALHIÈRS DE PRACTICA
VIVA

15
D'OCTOBRE

TALHIÈR N°1
DESCOBÈRTA DEL TAI CHI
AMB JÒRDI SUBRA

TARIFS:

Tarifa normala:
15€/sesilha o 65€/an

Tarifa redusida*:
10€/sesilha o 40€/an

Tarifa coble:
25€/sesilha o 105€/an

Où ça se passe?

ONT?

A l'Espaci occitan
11 rue Henri Fabre - 09100 Pamiers

CONTACT ET RENSEIGNEMENTS:
Institut d'Estudis Occitans d'Arieja
05 81 06 03 88
ieo09@orange.fr

*Adhérents IEO, étudiants, personnes aux revenus modestes

Page 3

Omenatge a Janòt Cabòs

Janòt se n'es anat. Avèm rebut aquela nòva marrida.

Uèi, la montanha plora un dels sieus filhs. Ieu, coma presidenta de l'IEO d'Arièja e les sieus companhs de l'Institut d'Estudis Occitans d'Arièja ne sèm malcorats. Les paures mots que vos vòli dire, contaràn pas l'òme que fusquèc.

Avèm perdut un amic, un valent, una persona engatjada per la lenga e la cultura de son país. Un òme fidèl que voliá pas daissar morir ni sa lenga ni sas costumas. Son engatjament èra pas per paréisser mas un camin de cada jorn, un acte d'amor e de dignitat. Òc, Janòt aimava son país, sa lenga, sa cultura e sas tradicions e totjorn ensagèt de participar a la transmission e a l'expansion de la cultura d'Òc.

Le mes de julhet passat, le vesi encara dançar a Foish amb la « Vathmalesa », les esclòps als pès, pel festenal Trad'estiu.

Ara, le silenci l'a pres mas sa votz ressonarà temps e l'ausirem dins le vent de la montanha. Ensajarem de contunhar sus aquela dralha que nos mostrèron Janòt e totis les ainats que son partits. Ne gardarèm per totjorn la memòria.

Uèi, vòli dire al nom de l'IEO tot, que la nòstra esmoguda se sarra modestament de la dolor de sa familha, de sa femna, de sos enfants.

Auriam poscut demorar muts per dire nòstra afliccion e solide qu'aquò t'auriá convengut perque Janòt, ères un òme simple.

Ton remembre lusirà totjorn al fons del nòstre còr, coma aquela lutz viva que demòra temps aprèp que se sián tampats les uèlhs ; farà lum pel nòstre camin!

Adieu Janòt e grandmercé.

Annia Wolf

Aqueste divendres, que l'avem acompanyat dins sa derrèra maison, dedens aquel polit cementiri

d'Arrien, fàcias a sas caras montanhas de Vathmala. Janòt qu'èra un òme d'una grana personalitat, tostemps present, participant a talament de causas qu'òm se demanava se solament trobava le temps de dormir.

Mès que tot, al Cercle occitan deth Coserans,

que mos a arremontats, anant a devant amb le sorrís, positiu a tot moment. E sustot que mos a portat le sèu gascon d'alà sus, non encara tròp contaminat pels francismes. Que participava activament a tot çò que fasiàm, una persona brava, cultivada, amb l'intelligença del còr, que s'é plan batuda andà que l'occitan contunhèssa de viver. Qu'esperam totis qu'ara qu'é en patz amb el-mema.

Claudina Ribèra-Solhà

PARLAR
CANTAR
DANÇAR

UN MES PER L'OCCITAN
DINS LO DEPARTAMENT E A TOLOSA

**FESTIVAL
OCCITANIA**

OCTOBRE - NOVEMBRE
DE 2025

BALS
CONCÈRTS
EXPOSICIONS
VISITAS - TEATRE
CONFERÈNCIAS
LECTURAS
...

ieo

JEU 02/10 - 18H30 PROJECCION
Rencontre autour du film "ROOTS TOUR"
L'Utopia Borderouge - Toulouse
Amb Peuples et Musiques au Cinéma

VEN 03/10 - 21H SERADA ELECTRO TRAD
DELTA SÒNIC Groove rural, son urban
+ MIX TRANSE OC 100% vinils occitans
Le Dada - Toulouse

SAM 04/10 - 14H30 VISITA AMB AVELINA
"PASSEJADA AMB PÈIRE GODOLIN"
Ostal d'Occitania - Toulouse

SAM 04/10 - 20H30 TRAD OC ELECTRO
ZIBOZOR + MAQX Bal trad-amplificat - apocaliptique
L'Utopia Borderouge - Toulouse
Amb Peuples et Musiques au Cinéma

DIM 05/10 - 14H FESTA OCCITANA
SUBERDAURADA Concert balèti
Cintegabelle (10h vide grenier)
Amb lo Syndicat d'Initiative e Caminòc

JEU 09/10 - 19H RENCONTRE
AURE SEGUIER Les outils numériques occitans
Librariá A Demi-Mot - Muret
Amb la librariá A Demi-Mot

VEN 10/10 - 21H CONCERT DE LA WAADA
NOUBALDITCHA Duò occitanoriental
La Cave Poésie - Toulouse
Per la Waada René Gouzenne #3

SAM 11/10 - 14H30 VISITA AMB AVELINA
"LOS AFARS SENSIBLES"
Ostal d'Occitania - Toulouse

SAM 11/10 - 18H30 LECTURA & CONCERT
"L'AUTE DEMORA" par Paulina Kamakine
AMANEJA Spectacle poético-musical
La Topina - Toulouse

JEU 16/10 - 20H30 BALÈTI FESTIU
BOLBENA Bal trad a broa de Tarn
La Topina - Toulouse

VEN 17/10 - 20H ESPECTACLE MUSICAL
"CORNEMUSES OCCITANES POUR LES NULS"
par Joan-Miquèu Espinasse + minibal
Salle San Subra - Toulouse

SAM 18/10 - 16H BALÈTI POETIC
TROBAD'OC Poèmes en musique et balèti
Espace des Caoccs - Blagnac
Amb Chants libres

SAM 18/10 - 20H30 CANTA CARBONA
Concert et stage
Cathédrale - Rieux-Volvestre
Amb lo Cercle Occitan de Carbona

SAM 18/10 - 18H30 MIX OCCITAN
DARC Mix d'influèncas d'Occitania grana
ESTELA BLÉNET Exposition photo
La Gougnotte - Toulouse

MAR 21/10 - 19H SERADA DELPASTRE
"D'UNA LENGA L'AUTRA" Spectacle de
Monique Burg & François Dumeaux
Présentation LO DJARI FÒRA SERIA DELPASTRE
"L'òbra de Delpastre" per Miquèla Stenta
La Cave Poésie - Toulouse
Amb l'IEO OPM / Lo Diari

MER 22/10 - 18H30 VISITA EN OC
TOLOSA EN OC avec Joan-Marc Leclercq
Place St Pierre - Toulouse

JEU 23/10 - 20H30 BALÈTI ARDERÓS
TRIPLETT Bal à cordes déployées
CAMILLE EN BAL Bal emBALant
Cabaret Le 9 - Toulouse

VEN 24/10 - 21H CONCERT
NUX VOMICA Carnaval ragga-niçois
VARALH SISTÈMA SONÒR Ragga balèti
Cabaret Le 9 - Toulouse

SAM 25/10 - 15H LA CRAMANHÒLA
AMB MANU ISOPET, FLORANT MERCADIER...
Centre Culturel Saint Exupéry - Caraman
Amb Pais de Cocanha

SAM 25/10 - 21H CONCERT & ESTAGI
POLIFÒNIC SYSTEM 4 bocas per dançar
Stage de chant avec Manu Thérion & Damien Tourni
les 25 et 26 octobre
Café La Grande Famille - Pinsaguel

VEN 31/10 - 21H SERADA MARTROR
CHABAILLE Cajun Blues / Bayou Toulousain
BRANCALEONE (19h) Déambulation en ville
Café La Grande Famille - Pinsaguel
Amb Les Pescotès & Mairie de Pinsaguel

DIM 02/11 - 15H30 TEATRE
"JOGAREM PAS A TOLOSA"
par les Galejaires (IEO d'Arièja)
Salle San Subra - Toulouse

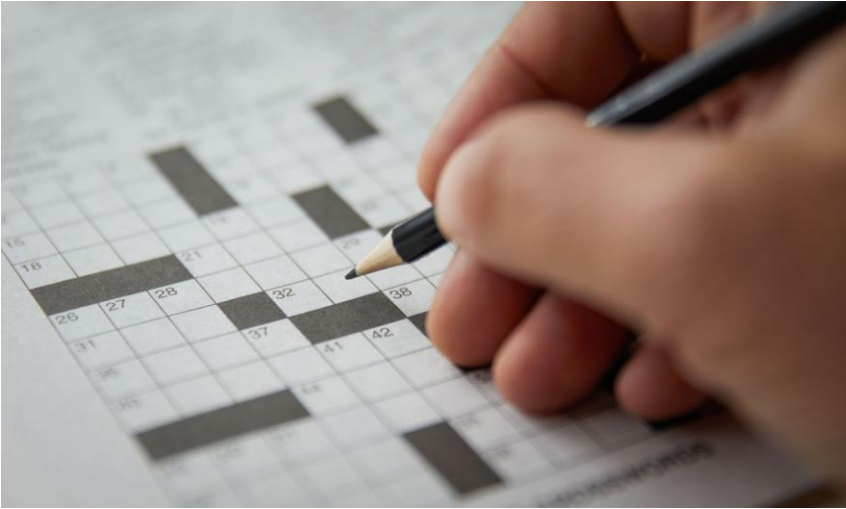
VEN 07/11 - 17H DESCOBÈRTAS OCCITANAS
DÈTZ Projections + OCCITAN COVERS
CÉCILA CHAPDUÈLH Exposition + lectures
+ initiation à l'occitan, animations et ateliers
Les Halles de la Transition - Toulouse

SAM 15/11 - 20H FEST-NOZ BALÈTI
BAGAD BRO TOLOSA
Salle Albert Camus - Cugnaux
Amb Breizh en òc

E TANBEN: PROJECCIONS ESCOLARAS
AMB CONTA'M Cinéma ABC - Toulouse
+ de details sus www.festivaloccitania.com

Mots en crotz d'òc

d'Andrieu Colosetti

Horizontalament

I- Marcida. Cavas. II- Tèrra seca. Ma. Debuta d'elògi. III- Jòc. IV- La d'aicí. V- Cagaprim. Aicí. VI- Crebat. Nosautres... occitans e pas occitanistas. VII- Grossièra. Fatigar. VIII- Tet de montanha. IX- Anirà pas pus luènh. X- Donar. Debuta d'Isabèl. Per volar. XI- Aliatges. Prenes.

Verticalament

1- Inondar. Baranha. 2- Uèi. Debuta de alre. Branca d'avet. 3- Repapiarà. 4- Assemblan. 5- Los vertadièrs se comptan. Fastis. 6- Institut d'Estudis Occitans, tresvirat. Possessiu. 7- Uncha lo cibièr. Belaròia dels cocuts. 8- Excitada. 9- Cosiràs pèças. 10- Partida de l'araire. Amorós. Gendre de Mahomet. 11- Ajudi. Lo castèl de Montsegur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I						●					
II				●				●			
III											
IV		●								●	
V						●					
VI	●				●		●				●
VII						●					
VIII		●								●	
IX											
X				●				●			
XI						●					

Solucion dins la letra mesadièra venenta

Solucion dels mots crosats de la letra mesadièra n° 330

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	A	S	S	E	G	U	R	A	R	
II	U	Ò	U		E	F	A	N	T	
III	C	R	E	S	T	A	D	A		I
IV		I	D	È	A		A	D	È	S
V		R	È	C		E		A	L	A
VI		E	S			L	A			R
VII	L				B	A	V	A	R	D
VIII	A	L	A	R	A		A	S	E	
IX	N		R	I	S	E	N	T	A	S
X	A	S	S	U	C	A	T		L	A